

(/)

[🏠 \(/ \)](#) > Kirke og religion (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion>)> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Den sete kirke[← Forrige artikel](#) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/hikuin-41>)

Den sete kirke

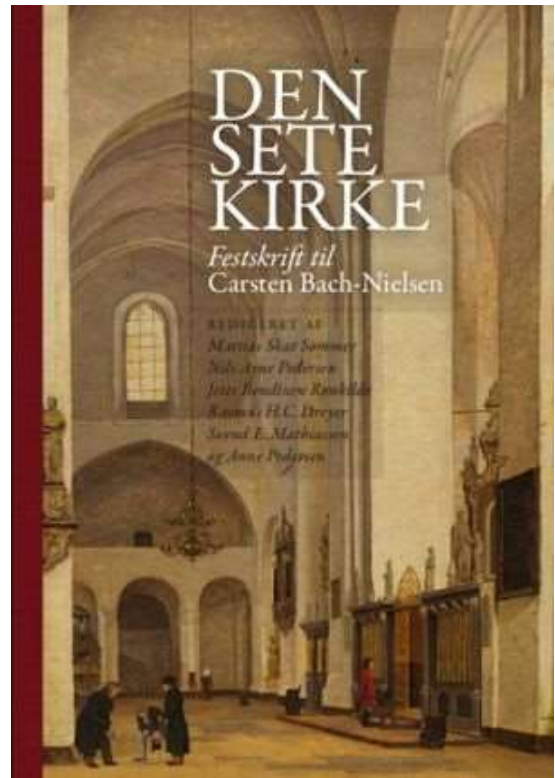
*Kategori: Anmeldelser**Visninger: 1179*Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/den-sete-kirke)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/den-sete-kirke](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/den-sete-kirke)) **t**(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/den-sete-kirke)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/den-sete-kirke](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/den-sete-kirke)) **in**([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/den-sete-kirke&title=)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/den-sete-kirke&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/den-sete-kirke&title=))**Den sete kirke. Festskrift til Carsten Bach-Nielsen.****Red. af Mattias Skat Sommer, Nils Arne Pedersen, Jette Bendixen Rønkilde, Rasmus H.C. Dreyer, Svend E. Mathiassen og Anne Pedersen.****Aarhus Universitetsforlag. 332 sider. 349,95 kr.**

Historikerens kritiske sans borteliminerer ikke en god fortælling

- Og her er den gode fortælling!

Af Leif Arffmann. Fhv. provst, Vejle

Siden 1983 har Carsten Bach-Nielsen været tilknyttet Aarhus Universitet, og han har, indtil han sidste år gik af som lektor i Kirkehistorie, været en særdeles flittig underviser og forsker, med et stort netværk af historisk, kirkehistorisk og kunsthistorisk art. Således var Carsten Bach-Nielsen i 1993 medredaktør på "Ordet, kirken og kulturen", Afhandlinger om kristendomshistorie, tilegnet Jakob Balling. I dette festskrift bidrog han med den fortsat læseværdige artikel: "Passionernes haver – om haven som ydre og indre naturfænomen". Nu har Carsten Bach-Nielsen selv "fået" et festskrift, "Den sete kirke", der udkom den 24. februar 2021.



Faget kirkehistorie kan betragtes ud fra flere perspektiver, men med dette værks titel "Den Sete Kirke" er det tydeligt, at der kan iagttages religiøse fænomener og genstande, hvis eksistens kun kan forklares fyldestgørende ved anvendelse af de teologiske fag, og at det er dette perspektiv, redaktørerne har valgt. Men denne arbejdsmetode forudsætter tværfaglighed, og det er derfor naturligt, at festskriftet indeholder artikler, hvor fagene historie, teologi og kunsthistorie folder sig ud med sin egen faglige stolthed, men så sandelig også lader sig inspirere af hinanden. Det hænger sammen med den erfaring, at det kritiske videnskabelige arbejde ikke udelukker, at der mere eller mindre pludseligt viser sig en særdeles god fortælling indenfor rammerne af det videnskabelige arbejde. Dette er i festskriftet udtrykt af Elof Westergaard i det glimrende bidrag om "Et folkekirkeportræt" med ordene: "Historikerens kritiske sans borteliminerer ikke en god fortælling". Elof Westergaard tilføjer om festskriftmodtageren, at "han ser på billeder, fanger de enkelte tegn og symboler, de små detaljer, samtidig med, at han holder sig de store linjer for øje".

Festskriftet "Den Sete Kirke" er særdeles læseværdigt. Det indeholder 20 bidrag, og det vil her være halssløs gerning at nævne dem alle. Men fælles for bidragene er, at den gode fortælling hele tiden er til stede som rejsekompani i det videnskabelige arbejde. Det gøres begribeligvis på vidt forskellig måde af de forskellige forfattere, men det gør just bogen mere spændende at stifte bekendtskab med.

En aktualiserende tilgang til et historisk stof finder vi i Tine Reehs bidrag: "Et kirkehistorieskifte – Udsigt over kirkehistoriske arbejder om Brødremenighedsbyen Christiansfeld i det 20. århundrede." Der tages her udgangspunkt i Christiansfelds optagelse på UNESCOs verdensarvsliste i 2015, og det beskrives indsigtsfuldt og levende, hvorledes Brødremenigheden i Christiansfeld er blevet behandlet i videnskabelige arbejder i det kirkehistoriske emnefelt indtil 2015. For her sker der i begyndelsen af det 21. århundrede det, at Brødremenigheden har "fungeret som en lokal dør til et globalt, men også materielt perspektiv på kirkens historie".

Når den historiske kirkebygning i gudstjenesten anvendes som religiøst rum, kan rummet opleves på en anden måde. Dette beskrives i Jette Bendixen Rønkilde og Kirstine Helboe Johansens læseværdige bidrag "Skriften på væggen", hvor det med inddragelsen af casestudies diskuteres, i hvilket omfang anvendelsen af (flad)skærme i gudstjenesten ændrer opfattelsen af kirkerummet. At der i den historiske bygning har været og er brug for billeder til at understøtte det talte ord, beskrives også på

smuk vis af Doris Ottesen i gennemgangen af altertavlen i Bregninge Kirke på Ærø. Men selve kirkebygningernes tilblivelseshistorie beskrives også med gode eksempler, således i Jes Fabricius Møllers "Historicismens kirkebyggeri Danmark", og ikke mindre i Mattias Skat Sommers veloplagte beskrivelse af kirkebyggeriet i 1800-tallets nye by, Silkeborg, der med titlen "Go West young man!" har tydelige nordamerikanske associationer.

Der kan ikke være tale om en kirkehistorisk bog, uden at personer fra kirkehistorien træder frem. Det gør de, næsten lyslevende, som når Lone Kølle Martinsen beskriver Saxo i "Se på Saxo – skitse til en illustrationshistorie om Ingemanns Danmarkshistorie", eller når Svend E. Matthiassen i "Læsninger i Lactants' De Mortibus Persecutorem" fremdrager spændende sider af kirkefaderen Lactantius.

Per Ingesman har en solid historisk gennemgang af kirkelig retspraksis i "Mellem kirkens disciplin og lovens straf – Overtrædelse af Dekalogens tredje bud frem til Danske Lov 1683". Han påviser her, hvorledes "helligdagsbrødebegrebet" kommer til at spille en afgørende rolle, når den verdslige øvrighed overtager disciplinen fra den kirkelige øvrighed.

Endelig skal det nævnes, at David Bugge i en indledende, sprudlende artikel om Løgstrups opgør med teologisk selvhøjtidelighed, "Når alvoren går amok" sætter fart i læsningen. Med elegance og vid sættes her teologiske og kulturhistoriske personligheder sammen og konfronteres med legen, med muligheden for at opsende prøveballoner, der udfordrer vanetænkningen. Det er en leg, som læseren selv kan fortsætte med at lege.

Der er således særdeles meget at fordybe sig i, og lysten til at læse mere om de enkelte emner stiger i takt med, at de enkelte bidrag er fordøjet. Derfor kan festskriftet til Carsten Bach-Nielsen anbefales på det varmeste. Læs det, få indsigt, og få lyst til vide mere!

[Historie-online.dk, den 2. marts 2021]

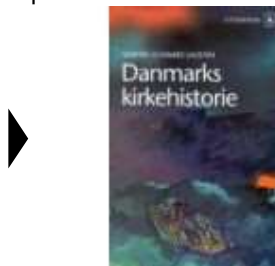
← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/hikuin-41>)

SE RELATEREDE ARTIKLER



MEMENTO MORI

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/memento-mori>)



DANMARKS KIRKEHISTORIE

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/danmarks->